

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

8. srpnja 2021.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 2006/112/EZ – Porez na dodanu vrijednost (PDV) – Izuzeća – članak 135. stavak 1. točka (a) – Pojmovi ‚transakcije osiguranja‘ i ‚povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju‘ – članak 174. stavak 2. – Pravo na odbitak – Proporcionalni odbitak – Produljenje jamstva za električne kućanske aparate i druge proizvode u području informatike i telekomunikacija – Pojam ‚financijske transakcije‘”

U predmetu C-695/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (Arbitražni porezni sud (Centar za upravnu arbitražu – CAAD), Portugal), odlukom od 10. rujna 2019., koju je Sud zaprimio 20. rujna 2019., u postupku

Rádio Popular – Electrodomésticos SA

protiv

Autoridade Tributária e Aduaneira,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: M. Vilaras, predsjednik vijeća, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin (izvjestitelj) i K. Jürimäe, suci,

nezavisni odvjetnik: H. Saugmandsgaard Øe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Rádio Popular – Electrodomésticos SA, A. M. Rosa da Silva Garcia, *advogada*,
- za portugalsku vladu, L. Inez Fernandes, R. Campos Laires i A. Homem i P. Barros da Costa, u svojstvu agenata,
- za vladu Helenske Republike, M. Tassopoulou, I. Kotsoni i K. Georgiadis, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Afonso i L. Lozano Palacios, u svojstvu agenata,

odluživši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja, donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 174. stavka 1. točka (b) i (c) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.; u daljnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Rádio Popular – Electrodomésticos SA (u daljnjem tekstu: Rádio Popular) i Autoridade Tributária e Aduaneira (Porezna i carinska uprava, Portugal) (u daljnjem tekstu: AT) u vezi s odbitkom poreza na dodanu vrijednost (PDV) koji je Rádio Popular platio kao pretporez radi provedbe transakcija prodaje produljenja jamstva.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 U skladu s člankom 1. stavkom 2. drugim podstavkom Direktive o PDV-u:

„Pri svakoj transakciji se PDV, izračunat na temelju cijene robe ili usluga po stopi koja se primjenjuje na takvu robu ili usluge, obračunava po odbitku iznosa PDV-a koji otpada izravno na pojedine troškovne komponente.”

4 Članak 135. te direktive, koji se nalazi u poglavlju 3., naslovljenom „Izuzetak ostalih aktivnosti”, glave IX. te direktive, u stavku 1. propisuje:

„Države članice obvezne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući i povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju;
- (b) odobravanje i ugovaranje kredita i upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava;
- (c) ugovaranje ili bilo koja druga vrsta poslovanja s kreditnim garancijama ili nekim drugim osiguranjem u zamjenu za novac i upravljanje kreditnim garancijama od strane osobe koja odobrava kredit;
- (d) transakcije, uključujući i ugovaranje, koje se odnose na depozitne i tekuće račune, plaćanja, transfere, dugove, čekove i druge utržive instrumente, ali isključujući naplatu dugova;
- (e) transakcije, uključujući i ugovaranje, koje se odnose na valutu, novčanice i kovanice koje se koriste kao zakonito sredstvo plaćanja, s izuzetkom kolekcionarskih predmeta, odnosno zlata, srebra ili drugog metalnog novca ili novčanica koje se obično ne koriste kao zakonito sredstvo plaćanja ili kovanice od numizmatičkog značaja;
- (f) transakcije, uključujući i ugovaranje ali ne i upravljanje ili pohranu, dionicama, udjelima u društvima ili udruženjima, dužničkim i ostalim vrijednosnim papirima, ali isključujući dokumente kojima se utvrđuje vlasništvo nad robom i pravima i vrijednosnim papirima iz članka 15. stavka 2.;
- (g) upravljanje posebnim investicijskim fondovima u skladu s definicijom država članica;

[...]

5 Člankom 173. navedene direktive određuje se:

„1. Za robu ili usluge koje porezni obveznik koristi u transakcijama iz ?lanaka 168., 169., 170. kod kojih ima pravo odbitka PDV-a, i u transakcijama u kojima nema pravo odbitka, odbija se samo udio PDV-a koji se može pripisati prvim transakcijama.

Udio poreza za odbitak odre?uje se sukladno ?lancima 174. i 175. za sve transakcije koje obavlja porezni obveznik.

2. Države ?lanice mogu donijeti sljede?e mjere:

(a) dopustiti da porezni obveznik odredi udio za svako podru?je svojeg poslovanja, ako za svako podru?je poslovanja zasebno vodi knjigovodstvo,

(b) zahtijevati da porezni obveznik odredi udio za svako podru?je svojeg poslovanja te za svako podru?je poslovanja zasebno vodi knjigovodstvo,

(c) dopustiti ili zahtijevati da porezni obveznik provede odbitak na temelju upotrebe cijelog ili dijela robe i usluga,

[...]

6 U ?lanku 174. stavcima 1. i 2. iste direktive predvi?a se:

„1. Udio za odbitak odre?uje se razlomkom koji obuhva?a sljede?e iznose:

(a) u brojniku, ukupni iznos godišnjeg prometa bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije kod kojih je PDV mogu?e odbiti sukladno ?lancima 168. i 169.,

(b) u nazivniku, ukupni iznos godišnjeg prometa bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije uklju?ene u brojnik i transakcije kod kojih nema odbitka PDV-a.

[...]

2. Odstupaju?i od stavka 1., pri izra?unu udjela odbitka isklju?uju se sljede?i iznosi:

(a) iznos prometa koji se odnosi na isporuku kapitalnih dobara koje porezni obveznik koristi u svrhe svog poslovanja;

(b) iznos prometa koji se odnosi na sporedne transakcije s nekretninama i financijske transakcije;

(c) iznos prometa koji se odnosi na transakcije iz to?aka od (b) do (g) ?lanka 135. stavka 1. ako su te transakcije sporedne.”

Portugalsko pravo

7 ?lanci 9. i 23. Códiga do Imposto sobre o Valor Acrescentado (Zakonik o porezu na dodanu vrijednost, u daljnjem tekstu: Zakonik o PDV-u), u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku, prenose u portugalsko pravo odredbe Direktive o PDV-u navedene u to?kama 3. do 6. ove presude.

Glavni postupak i prethodno pitanje

8 Rádio Popular dioničko je društvo čija se glavna djelatnost sastoji od prodaje električnih kućanskih aparata i drugih proizvoda u području informatike i telekomunikacija.

9 Usto, nudi kupcima svojih proizvoda određeni broj dodatnih usluga poput, među ostalim, produljenja jamstva na kupljene proizvode. To produljenje proizlazi iz ugovora o osiguranju kojim društvo za osiguranje jamči kupcu, u slučaju nezgode, popravak kupljenog proizvoda ili eventualno njegovu zamjenu tijekom razdoblja duljeg od onog pokrivenog jamstvom koje daje proizvođač. Taj ugovor o osiguranju sklopljen je između društva za osiguranje i kupaca proizvoda koje prodaje Rádio Popular.

10 Djelujuči kao posrednik u prodaji proizvoda osiguranja, Rádio Popular za produljenje ugovorenog jamstva potrošaču zarađunava iznos koji se dodaje cijeni kupljenog proizvoda. Aktivnost prodaje produljenja jamstva stoga se odvija prilikom prodaje proizvoda te se na njemu obavlja upotrebom istih materijalnih i ljudskih resursa poput onih namijenjenih toj prodaji proizvoda.

11 Budući da prodaje produljenja jamstava transakcije čine osiguranja izuzeta od PDV-a, Rádio Popular nije obračunao PDV koji se odnosi na te prodaje, ali je ipak u cijelosti odbio PDV plaćen kao pretporez za svoju cjelokupnu djelatnost tijekom poslovnih godina 2014. do 2017.

12 Nakon nadzora koji je AT proveo nad Rádio Popular u odnosu na ta porezna razdoblja, to je tijelo zaključilo da je to društvo pogrešno odbilo cijeli iznos PDV-a plaćenog tijekom navedenih poreznih razdoblja jer su transakcije prodaje produljenja jamstva koje je izvršio Rádio Popular bile izuzete od PDV-a i stoga nisu davale pravo na odbitak PDV-a. Budući da se porez plaćen na stjecanje robe i usluga mješovite namjene može odbiti samo prema udjelu u godišnjem iznosu transakcija koje daju pravo na odbitak, navedeno je tijelo u odnosu na Rádio Popular provelo četiri obračuna PDV-a i kompenzacijskih kamata u ukupnom iznosu od 356 433,05 eura.

13 Nakon što je Rádio Popular podnio zahtjev za osnivanje kolegijalnog arbitražnog suda za utvrđivanje nezakonitosti tih obračuna, Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (Arbitražni porezni sud (Centar za upravnu arbitražu) – CAAD), Portugal) proglasio se osnovanim 11. travnja 2019.

14 Prema mišljenju tog suda, među strankama u glavnom postupku nesporno je da se na djelatnost Rádio Popular koja se sastoji od prodaje produljenja osiguranja primjenjuje izuzeće u vezi s transakcijama osiguranja iz članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u, koje je preneseno u Zakonik o PDV-u. Budući da taj dio transakcija koje provodi Rádio Popular stoga ne daje pravo na odbitak, sud koji je uputio zahtjev navodi da na njemu valja provesti proporcionalni odbitak, kakav je u člancima 173. i 174. te direktive predviđen za robu ili usluge mješovite namjene.

15 Međutim, Rádio Popular ističe da su transakcije prodaje produljenja jamstva „financijske transakcije” koje su sporedne u odnosu na glavnu djelatnost prodaje električnih kućanskih aparata i drugih proizvoda u području informatike i telekomunikacija, tako da, na temelju iznimke iz članka 23. stavka 5. Zakonika o PDV-u i članka 174. stavka 2. točka (b) i (c) Direktive o PDV-u, pri izračunu udjela odbitka treba oduzeti iznos tih transakcija. Naime, pojam „financijske transakcije” bi u smislu tih odredbi trebalo široko tumačiti jer bi se u protivnom povrijedilo temeljno načelo neutralnosti uređeno tom direktivom kao i načelo nenarušavanja tržišnog natjecanja.

16 S druge strane, AT tvrdi da se navedene transakcije ne mogu kvalificirati ni kao „financijske transakcije” ni kao „sporedne transakcije” u smislu navedenih odredbi. U tom pogledu navodi, s jedne strane, da se transakcije osiguranja, poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, ne mogu smatrati „financijskim transakcijama”, pri čemu Direktiva o PDV-u jasno razlikuje ta dva

pojma. S druge strane, s obzirom na presudu od 29. travnja 2004., EDM (C-77/01, EU:C:2004:243), transakcije produljenja jamstva nisu „sporedne transakcije”.

17 U tom pogledu AT, me?u ostalim, isti?e da Rádio Popular redovno prodaje produljenja jamstva i da mu ta prodaja donosi dobit od oko 35 % iznosa koji je platio svaki kupac produljenja jamstva, pri ?emu je ta dobit nu?na za njegovu ekonomsku održivost.

18 Sud koji je uputio zahtjev smatra da AT-ova ocjena prema kojoj te prodaje nisu sporedne u odnosu na prodaju elektri?nih ku?anskih aparata i drugih proizvoda u podru?ju informatike i telekomunikacija sadržava pogreške koje se ti?u ?injenica i prava. Tako?er navodi da nije dokazano da ekonomska održivost Rádija Popular ovisi o prodaji produljenja jamstva. Podsje?aju?i na ustaljenu sudsku praksu Suda koja se odnosi na pomo?ne usluge, taj sud primje?uje, me?u ostalim, da se samo mali postotak, koji se procjenjuje na 0,62 % ukupne vrijednosti robe ili usluga koje je Rádio Popular stekao za nastavak svoje djelatnosti, može pripisati transakcijama prodaje produljenja jamstva.

19 U svakom slu?aju, postavlja se pitanje mogu li se te transakcije kvalificirati kao „financijske transakcije” u smislu ?lanka 174. stavka 2. to?aka (b) i (c) Direktive o PDV-u u vezi s ?lankom 135. stavkom 1. to?kama (b) i (c) te direktive. Sud koji je uputio zahtjev smatra da iz zajedni?kog tuma?enja navedenih odredbi proizlazi da iznosi koji se odnose na transakcije osiguranja nisu isklju?eni iz izra?una udjela odbitka.

20 U tim okolnostima Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (Arbitražni porezni sud (Centar za upravnu arbitražu – CAAD)) odlu?io je prekinuti postupak i Sudu uputiti sljede?e prethodno pitanje:

„?ine li financijske transakcije transakcije posredovanja u prodaji produljenog jamstva za elektri?ne ku?anske aparate, koje izvršava obveznik PDV-a ?ija je glavna djelatnost prodaja elektri?nih ku?anskih aparata potroša?ima, ili se one mogu izjedna?iti s tim transakcijama na temelju na?ela neutralnosti i nenarušavanja tržišnog natjecanja, za potrebe isklju?enja njihova iznosa iz izra?una udjela odbitka, u skladu s ?lankom 135. stavkom 1. to?kom (b) ili to?kom (c) Direktive [o PDV-u]?”

O prethodnom pitanju

21 Uvodno valja istaknuti da je, osim ?lanka 135. stavka 1. to?aka (b) i (c) Direktive o PDV-u, na koji se u svojem pitanju izravno poziva sud koji je uputio zahtjev, što se ti?e na?ina izra?una udjela odbitka za odgovor na to pitanje valja tako?er uzeti u obzir ?lanak 174. te direktive.

22 Konkretno, stavkom 2. potonjeg ?lanka se za odre?ene transakcije, osobito za transakcije koje su sporedne, predvi?a odstupanje od na?ina izra?una udjela odbitka kakav je predvi?en stavkom 1. tog ?lanka a na temelju kojeg iznos prometa koji se odnosi na te transakcije treba isklju?iti iz nazivnika razlomka koji služi za izra?un udjela odbitka iz navedenog stavka 1.

23 U tim okolnostima, postavljeno pitanje treba shvatiti na na?in da se njime u biti želi utvrditi treba li ?lanak 174. stavak 2. to?ke (b) i (c) Direktive o PDV-u, u vezi s njezinim ?lankom 135. stavkom 1. te direktive, tuma?iti na na?in da se primjenjuje na transakcije posredovanja u prodaji produljenja jamstva koje obavlja porezni obveznik u okviru svoje glavne djelatnosti koja se sastoji od prodaje potroša?ima elektri?nih ku?anskih aparata i drugih proizvoda u podru?ju informatike i telekomunikacija i treba li stoga iznos prometa koji se odnosi na te transakcije isklju?iti iz nazivnika razlomka koji služi za izra?un udjela odbitka iz ?lanka 174. stavka 1. Direktive o PDV-u.

24 Kako bi se odgovorilo na to pitanje, najprije valja istaknuti da se stranke u glavnom postupku slažu oko toga da su transakcije posredovanja u prodaji produljenja jamstva, poput onih o kojima

je rije? u glavnom postupku, obuhva?ene ?lankom 135. stavkom 1. to?kom (a) te direktive i da su stoga izuzete od PDV-a.

25 Me?utim, valja utvrditi da se me?u transakcijama obuhva?enih odstupanjem iz ?lanka 174. stavka 2. Direktive o PDV-u ne nalaze transakcije iz ?lanka 135. stavka 1. to?ke (a) te direktive.

26 Stoga najprije valja provjeriti jesu li transakcije poput onih o kojima je rije? u glavnom postupku obuhva?ene ?lankom 135. stavkom 1. to?kom (a) Direktive o PDV-u. Ako se poka?e da je to slu?aj, bit ?e potrebno utvrditi mogu li takve transakcije ipak biti obuhva?ene ?lankom 174. stavkom 2. to?kama (b) ili (c) te direktive, tako da iznos prometa koji se odnosi na te transakcije treba isklju?iti iz nazivnika razlomka koji slu?i za izra?un udjela odbitka iz stavka 1. tog ?lanka.

27 U tom pogledu valja podsjetiti na to da izraze upotrijebljene za utvr?ivanje izuze?â u ?lanku 135. stavku 1. navedene direktive treba usko tuma?iti jer je rije? o odstupanjima od op?eg na?ela prema kojem se PDV napla?uje na svaku naplatnu isporuku usluga poreznog obveznika koji djeluje kao takav (presuda od 8. listopada 2020., United Biscuits (Pensions Trustees) i United Biscuits Pension Investments, C-235/19, EU:C:2020:801, t. 29.)).

28 U skladu s ?lankom 135. stavkom 1. to?kom (a) Direktive o PDV-u, dr?ave ?lanice obvezne su izuzeti od poreza „transakcije osiguranja i reosiguranja, uklju?uju?i povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju”.

29 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, transakcije osiguranja, kao što je to op?e prihva?eno, obilje?ava ?injenica da se osiguravatelj obvezuje unaprijed pla?enu premiju isporu?iti osiguranoj osobi, u slu?aju ostvarenja osiguranog rizika, uslugu ugovorenu prilikom zaklju?enja ugovora. One po svojoj prirodi podrazumijevaju postojanje ugovornog odnosa izme?u pru?atelja usluge osiguranja i osobe kojoj su rizici pokriveni osiguranjem, to jest osiguranika (presude od 17. o?ujka 2016., Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, t. 22. i 23. i od 25. o?ujka 2021., Q-GmbH (Osiguranje posebnih rizika), C-907/19, EU:C:2021:237, t. 32.).

30 U ovom slu?aju iz informacija koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev proizlazi da Rádio Popular sam nije vezan ugovorom o osiguranju kojim se predvi?a produljenje jamstva u korist kupaca elektri?nih ku?anskih aparata i drugih proizvoda u podru?ju informatike i telekomunikacija kao osiguranika, nego djeluje samo kao posrednik izme?u njih i osiguravatelja s kojim je taj ugovor sklopljen i kod kojeg je, osim toga, time osiguran rizik.

31 Me?utim, valja ispitati jesu li transakcije poput onih o kojima je rije? u glavnom postupku „povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju”, u smislu ?lanka 135. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV-u.

32 U tom pogledu, kao što to proizlazi iz teksta navedene odredbe, izuze?e tih usluga uvjetovano je ispunjenjem dvaju kumulativnih uvjeta: s jedne strane, navedene usluge moraju biti „povezane” s transakcijama osiguranja i, s druge strane, moraju ih „provoditi posrednici i zastupnici u osiguranju” (presuda od 25. o?ujka 2021., Q-GmbH (Osiguranje posebnih rizika), C-907/19, EU:C:2021:237, t. 34.).

33 Što se ti?e prvog od tih uvjeta, valja podsjetiti na to da je Sud presudio da je pojam „povezane” dovoljno širok da mo?e obuhvatiti razli?ite usluge koje pridonose obavljanju poslova osiguranja, a osobito likvidaciju šteta koja je jedan od bitnih sastavnih dijelova tih poslova (presuda od 17. o?ujka 2016., Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, t. 33.).

34 Budu?i da iz opisa ?injenica koji je dostavio sud koji je uputio zahtjev proizlazi da se usluga o kojoj je rije? u glavnom postupku u biti sastoji od prodaje produljenja jamstva koje se odnosi na

kupljene proizvode, u obliku ugovora o osiguranju kako je opisan u točki 30. ove presude, treba smatrati da se takva usluga odnosi na transakciju osiguranja u smislu članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u.

35 Što se tiče drugog od navedenih uvjeta, kako bi se utvrdilo pružaju li usluge za koje se traži izuzeće na temelju članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u posrednik ili zastupnik u osiguranju, ne treba se osloniti na formalno svojstvo pružatelja usluga, nego ispitati sam sadržaj tih usluga (vidjeti u tom smislu presudu od 25. ožujka 2021., Q-GmbH (Osiguranje posebnih rizika), C-907/19, EU:C:2021:237, t. 36. i navedenu sudsku praksu).

36 U okviru tog ispitivanja valja provjeriti jesu li ispunjena ta dva kriterija. Kao prvo, pružatelj usluga mora biti u odnosu s osiguravateljem i osiguranikom, pri čemu taj odnos može biti samo neizravan ako je pružatelj usluga podugovaratelj posrednika ili zastupnika. Kao drugo, njegova djelatnost mora obuhvaćati bitne vidove zadaće zastupnika u osiguranju, poput stjecanja novih klijenata i njihova povezivanja s osiguravateljem radi sklapanja ugovora o osiguranju (presuda od 25. ožujka 2021., Q-GmbH (Osiguranje posebnih rizika), C-907/19, EU:C:2021:237, t. 37. i navedena sudska praksa).

37 U ovom slučaju te kriterije *a priori* ispunjava pružatelj usluge kao što je Rádio Popular s obzirom na to da je, kao što to proizlazi iz informacija koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev, taj pružatelj usluga u izravnom kontaktu s osigurateljem čije proizvode osiguranja s produljenim jamstvom prodaje, kao i s osiguranikom radi prodaje tih proizvoda prilikom prodaje električnih kućanskih aparata i drugih proizvoda u području informatike i telekomunikacija i da time obavlja djelatnosti koje se u bitnom odnose na posao zastupnika u osiguranju, kao što je stjecanje novih klijenata i njihovo povezivanje s osigurateljem radi sklapanja ugovora o osiguranju.

38 Iz toga slijedi da su, podložno provjerama koje u konačnici mora izvršiti sud koji je uputio zahtjev, transakcije posredovanja u prodaji produljenja osiguranja, poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, koje obavlja porezni obveznik u okviru svoje glavne djelatnosti koja se sastoji od prodaje potrošačima električnih kućanskih aparata i drugih proizvoda u području informatike i telekomunikacija, usluge koje se odnose na transakcije osiguranja i povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju u smislu članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u.

39 Međutim, kao što je to istaknuto u točki 25. ove presude, takve transakcije nisu obuhvaćene odstupanjem od načina izražavanja udjela odbitka predviđenog člankom 174. stavkom 2. te direktive, s obzirom na to da ta odredba ne upućuje na točku (a) članka 135. stavka 1. navedene direktive.

40 Stoga valja ispitati mogu li se transakcije poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku – iako one čine isporuke usluga povezanih s transakcijama osiguranja koje obavlja posrednik u osiguranju u smislu članka 135. stavka 1. točke (a) Direktive o PDV-u – ipak kvalificirati, osobito s obzirom na načelo porezne neutralnosti, kao sporedne financijske transakcije u smislu točke (b) i (c) članka 174. stavka 2. te direktive.

41 Budući da članak 174. stavak 2. točka (c) Direktive o PDV-u upućuje na transakcije iz članka 135. stavka 1. točke (b) do (g) te direktive, najprije valja istaknuti da se u članku 135. stavku 1. navedene direktive jasno razlikuju transakcije osiguranja iz točke (a) te odredbe od transakcija iz njezinih točaka (b) do (g), osobito financijske transakcije.

42 Naime, iz teksta ?lanka 135. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV-u, s jedne strane, i ?lanka 135. stavka 1. to?aka (b) do (g) te direktive, s druge strane, proizlazi da se te odredbe odnose na razli?ite transakcije i da se transakcije osiguranja ne mogu smatrati financijskim transakcijama, osobito radi primjene odstupanja predvi?enog ?lankom 174. stavkom 2. navedene direktive (vidjeti po analogiji presudu od 17. o?ujka 2016., *Aspiro*, C-40/15, EU:C:2016:172, t. 29.).

43 Nadalje, na?elo porezne neutralnosti ne mo?e dovesti u pitanje to utvr?enje. Iako je to?no da je u skladu s ustaljenom sudskom praksom tom na?elu protivno da se sa sli?nom robom ili uslugama, koje se stoga nalaze u tr?i?nom natjecanju, razli?ito postupa sa stajali?ta PDV-a (presuda od 17. sije?nja 2013., *BG? Leasing*, C-224/11, EU:C:2013:15, t. 65. i navedena sudska praksa), ni iz jednog elementa spisa podnesenog Sudu ne mo?e se zaklju?iti da su transakcije osiguranja i financijske transakcije „sli?ne” transakcije u smislu te sudske prakse.

44 U svakom slu?aju, kao ?to je Sud to ve? presudio, navedeno na?elo ne dopu?ta da se pro?iri podru?je primjene izuze?a a da za to ne postoji jasna odredba. Naime, navedeno na?elo nije pravilo primarnog prava na temelju kojeg se mo?e odrediti valjanost izuze?a, nego na?elo tuma?enja koje treba primjenjivati usporedo s na?elom da se izuze?a moraju usko tuma?iti (presuda od 17. o?ujka 2016., *Aspiro*, C-40/15, EU:C:2016:172, t. 31. i navedena sudska praksa).

45 Naposljetku, *mutatis mutandis*, ne mo?e se prihvatiti tuma?enje prema kojem su pojam „transakcije osiguranja” iz ?lanka 135. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV-u i pojam „financijske transakcije” iz ?lanka 174. stavka 2. to?ke (b) te direktive sinonimi.

46 Naime, dobro funkcioniranje i ujedna?eno tuma?enje zajedni?kog sustava PDV-a na?elno podrazumijevaju da sli?ne transakcije iz Direktive o PDV-u nisu obuhva?ene razli?itim pojmovima, ovisno o tome jesu li obuhva?ene jednom ili drugom odredbom te direktive (vidjeti po analogiji presudu od 22. listopada 2009., *Swiss Re Germany Holding*, C-242/08, EU:C:2009:647, t. 31.).

47 Iz toga slijedi da transakcija koja je kvalificirana kao „transakcija osiguranja” u smislu ?lanka 135. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV-u ne mo?e biti transakcija financijske i sporedne prirode u smislu ?lanka 174. stavka 2. to?aka (b) i (c) te direktive, u vezi s ?lankom 135. stavkom 1. to?kama (b) do (g) navedene direktive i to neovisno o pitanju je li usto „sporedna” u smislu potonjih odredbi.

48 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da ?lanak 174. stavak 2. to?ke (b) i (c) Direktive o PDV-u, u vezi s njezinim ?lankom 135. stavkom 1. te direktive, treba tuma?iti na na?in da se ne primjenjuje na transakcije posredovanja u prodaji produljenja jamstva koje obavlja porezni obveznik u okviru svoje glavne djelatnosti koja se sastoji od prodaje potro?a?ima elektri?nih ku?anskih aparata i drugih proizvoda u podru?ju informatike i telekomunikacija, zbog ?ega iznos prometa koji se odnosi na te transakcije ne treba isklju?iti iz nazivnika razlomka koji slu?i za izra?un udjela odbitka iz ?lanka 174. stavka 1. navedene direktive.

Troškovi

49 Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odlu?i o troškovima postupka. Troškovi podno?enja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenog, Sud (?etvrto vije?e) odlu?uje:

?lanak 174. stavak 2. to?ke (b) i (c) Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost, u vezi s njezinim ?lankom 135. stavkom 1. te direktive, treba tuma?iti na na?in da se ne primjenjuje na transakcije posredovanja u prodaji produljenja jamstva koje obavlja porezni obveznik u okviru svoje glavne djelatnosti

koja se sastoji od prodaje potrošačima električnih kućanskih aparata i drugih proizvoda u području informatike i telekomunikacija, zbog čega iznos prometa koji se odnosi na te transakcije ne treba isključiti iz nazivnika razlomka koji služi za izračun udjela odbitka iz članka 174. stavka 1. navedene direktive.

Potpisi

* Jezik postupka: portugalski